C/2024/3869

2024.6.19.

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2024. április 30.)

a pénzforgalmi szolgáltatásokról és elektronikuspénz-szolgáltatásokról szóló Rendelet és Irányelv iránti javaslatról

(CON/2024/13)

(C/2024/3869)

Bevezetés és jogalap

Az Európai Központi Bank (EKB) 2023. szeptember 18-án és 2024. március 14-én azt a felkérést kapta az Európai Parlamenttől, illetve a Tanácstól, hogy alkosson véleményt a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és az 1093/2010/EU Rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ([1]) (a továbbiakban: javasolt rendelet), valamint a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és elektronikuspénz-szolgáltatásokról, a 98/26/EK Irányelv módosításáról, valamint az (EU) 2015/2366 és a 2009/110/EK Irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi Irányelv iránti javaslatról ([2]) (a továbbiakban: javasolt irányelv, a javasolt rendelettel együtt: a javasolt jogi aktusok).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt jogi aktusok olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek az EKB hatáskörébe tartoznak, különösen: 1. a Szerződés 127. cikke (2) bekezdésének első franciabekezdésében említett, a monetáris politika meghatározása és végrehajtása; 2. a Szerződés 127. cikke (2) bekezdésének negyedik franciabekezdésében említett, a fizetési rendszerek zavartalan működésének elősegítése; 3. a Szerződés 127. cikke (5) bekezdésében említett, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak többek között a pénzpiaci rendszer stabilitására vonatkozó politikái zavartalan megvalósításának támogatása; 4. a Szerződés 127. cikke (6) bekezdésében említett, a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatban az EKB-ra ruházott feladatok; valamint 5. a Szerződés 128. cikke (1) bekezdésében említett, az EKB-nak az eurobankjegyek kibocsátásának engedélyezésére irányuló joga. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

1.1. Az EKB üdvözli a javasolt jogi aktusokat, amelyek célja, hogy hozzájáruljanak a pénzforgalmi szolgáltatások uniós piacának további fejlesztéséhez, ezáltal lehetővé téve a fogyasztók és a piaci szereplők számára, hogy kihasználják a belső piac minden előnyét, a gyorsan fejlődő lakossági pénzforgalmi környezetet is figyelembe véve.

1.2. Az EKB üdvözli a javasolt jogi aktusok azon céljait, hogy: 1. megerősítsék a felhasználók jogait és csalás elleni védelmét; 2. fokozzák a nyílt banki szolgáltatások versenyképességét; 3. javítsák az érvényesítést és végrehajtást a tagállamokban; továbbá 4. javítsák a nem banki pénzforgalmi szolgáltatók fizetési rendszerekhez és bankszámlákhoz való hozzáférését. Az EKB üdvözli továbbá, hogy a javasolt jogi aktusok hozzájárulnak az adminisztráció egyszerűsítéséhez azáltal, hogy egyesítik a nem banki pénzforgalmi szolgáltatók két típusára (pénzforgalmi intézmények és elektronikuspénz-kibocsátó intézmények) vonatkozó rendszereket, amelyek eddig különböző jogszabályokban szerepeltek. Emellett az EKB üdvözli, hogy a javasolt jogi aktusok olyan intézkedéseket tartalmaznak, amelyek javítják a fogyasztók jogait és tájékoztatását, valamint a fogyatékossággal élők és más olyan személyek pénzügyi befogadását, akik nehézségekkel szembesülnek az erős ügyfél-hitelesítés alkalmazása során. Az EKB üdvözli továbbá, hogy a javasolt jogi aktusok a készpénz rendelkezésre állásának javítását célzó intézkedéseket tartalmaznak.

1.3. Az EKB továbbá határozottan támogatja különösen a javasolt jogi aktusok következő céljait: 1. az erős ügyfél-hitelesítés szélesebb körű alkalmazása és a nemzetközi bankszámlaszám (IBAN)/a kedvezményezett neve ellenőrzésének kiterjesztése valamennyi átutalásra (eredetileg csak azonnali fizetések esetében irányozták elő); 2. a pénzforgalmi szolgáltatók (számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók) azon kötelezettségének bevezetése, hogy külön adathozzáférési interfészt hozzanak létre; 3. az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi

([1]) COM(2023) 367 final.
([2]) COM(2023) 366 final.

irányelv ([3]) (a továbbiakban: a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelv vagy PSD2) egyes meglévő rendelkezéseinek nagyobb fokú harmonizációja és érvényesítése egy közvetlenül alkalmazandó rendelet bevezetésével; valamint 4. a pénzforgalmi és elektronikuspénz-kibocsátó intézményekre vonatkozó engedélyezési rendszerek javasolt integrálása.

1.4. Megjegyzendő, hogy az uniós társjogalkotók a közelmúltban elfogadták az (EU) 2024/886 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([4]), amelyről az EKB a Parlament külön konzultációs felkérésére válaszul korábban véleményt ([5]) fogadott el, és hogy ez a rendelet a javasolt irányelvben foglalt bizonyos elemek szempontjából lényeges. Közelebbről, az (EU) 2024/886 rendelet módosítja a 98/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([6]) (a továbbiakban: az elszámolások véglegességéről szóló irányelv) azáltal, hogy az elszámolások véglegességéről szóló irányelv hatálya alá tartozó rendszerek résztvevőinek kategóriáit ([7]) kiterjeszti a pénzforgalmi intézményekre ([8]) és az elektronikuspénz-kibocsátó intézményekre ([9]). A javasolt irányelv az elszámolások véglegességéről szóló irányelv hasonló, bár eltérő megfogalmazású módosítását tartalmazza, amelynek egyértelmű célja a fizetési rendszerekben való részvételre jogosult intézmények kategóriáinak bővítése ([10]). Mivel e javaslatról az EKB-val való konzultációra a javasolt irányelvvel összefüggésben kerül sor, az EKB e vélemény keretében fog észrevételeket fűzni ehhez a konkrét ponthoz.

1.5. Az EKB üdvözli a javasolt irányelvben szereplő, az elszámolások véglegességéről szóló irányelv módosításait, amelyek célja az elszámolások véglegességéről szóló irányelv alkalmazásában kijelölt fizetési rendszerekben való részvételre jogosult résztvevők kategóriáinak bővítése. Az EKB különösen üdvözli a bankok és a nem banki pénzforgalmi szolgáltatók közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtésére irányuló erőfeszítéseket annak biztosítása révén, hogy ez utóbbiak a fizetési műveletek feldolgozása és elszámolása tekintetében a bankoktól való függőség nélkül, teljes körű pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtanak. Hasonlóképpen, az EKB elvben támogatja, hogy valamennyi fizetésirendszer-üzemeltetőnek objektív, megkülönböztetésmentes, átlátható és arányos szabályokkal kell rendelkeznie a fizetési rendszerekben való részvételre vonatkozóan, a belépési és kockázatértékelési eljárások pontosításával együtt. E tekintetben fontos, hogy a fizetési rendszerekben való részvétel csak akkor legyen biztosítható, ha valamennyi szükséges kockázatcsökkentési követelmény teljesül, figyelembe véve az arányosság elvét. Ez biztosítaná, hogy a szélesebb körű közvetlen részvétel ne gyakoroljon hatást a fizetési és elszámolási rendszerek kockázatára és rezilienciájára. Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy az eurorendszer kidolgozza az eurorendszer által működtetett TARGET-rendszerben való részvétel feltételeit. Az EKB továbbá tudomásul veszi az ügyfélpénz-védelem központi banki számlákon történő biztosításának lehetőségét az adott központi bank saját belátása szerint, amelyet annak érdekében kívánnak bevezetni, hogy e tekintetben kiterjesszék a pénzforgalmi szolgáltatók választási lehetőségeit. A 2.1.6., 2.2.1. és 2.2.2. pontban foglalt megjegyzéseire is figyelemmel az EKB üdvözli a Központi Bankok Európai Rendszeréhez (KBER) tartozó központi bankok mérlegelési jogkörének elismerését annak eldöntésére, hogy nyújtanak-e (vagy sem) szolgáltatásokat az ügyfelek pénzeszközei és egyéb meghatározott pénzeszközök védelme érdekében.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/886 rendelete (2024. március 13.) a 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletnek, valamint a 98/26/EK és az (EU) 2015/2366 irányelvnek az azonnali euroátutalások tekintetében történő módosításáról (HL L 2024/886., 2024.3.19., ELI:http://data.europa.eu/eli/reg/2024/886/oj).

([5]) Lásd az Európai Központi Bank CON/2023/4. sz. véleményét (2023. február 1.) a 260/2012/EU és az (EU) 2021/1230 rendeletnek az azonnali euroátutalások tekintetében történő módosításáról szóló rendeletre irányuló javaslatról (HL C 106., 2023.3.22., 2. o.). Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EUR-Lexen.

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.).

([7]) Lásd az Európai Unió Tanácsának 2023. november 7-i sajtóközleményét: „Azonnali fizetések: ideiglenes megállapodás a Tanács és a Parlament között”, elérhető az Európai Unió Tanácsának honlapján: www.consilium.europa.eu.

([8]) Lásd a PSD2 4. cikkének 4. pontját.

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/110/EK irányelve (2009. szeptember 16.) az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 267., 2009.10.10., 7. o.).

([10]) Lásd a javasolt irányelv 46. cikkét.

1.6. Az EKB üdvözli a nyílt banki szolgáltatásokra vonatkozó szabályok egyértelműbbé tételét, amelynek célja a nyílt banki keretrendszer javítása, de e tekintetben több konkrét észrevételt kíván tenni.

1.7. Az EKB üdvözli, hogy a javasolt jogi aktusok hatálya alól kizárják a fizetési rendszerek és fizetési modellek üzemeltetőire vonatkozó engedélyezési követelményeket, és támogatja e kizárás megerősítését azok jövőbeli felülvizsgálatai során.

1.8. Az EKB szerint fontos lenne, hogy az uniós jogalkotó mérlegelje a javasolt jogi aktusok és az (EU) 2023/1114 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([11]) közötti kölcsönhatást. Ebben az összefüggésben figyelmet érdemel az (EU) 2023/1114 rendelet értelmében vett elektronikuspénz-tokenek és a hagyományos elektronikus pénz közötti kapcsolat. Az elektronikuspénz-tokeneket elektronikus pénznek kell tekinteni, és ennek megfelelően kell kezelni, ami azt jelenti, hogy rájuk a javasolt irányelvben alkalmazandó prudenciális követelményeket kell alkalmazni, csakúgy, mint a javasolt rendeletben foglalt, a fogyasztók javát szolgáló biztosítékokat. Fontos továbbá mérlegelni, hogy milyen további intézkedéseket kell hozni a kriptoeszköz-szolgáltatások (EU) 2023/1114 rendelet szerinti jegyzékében jelenleg nem szereplő és semmilyen más uniós jogszabály hatálya alá nem vont kriptohitelezési szolgáltatások unióbeli hatásának értékelése érdekében.

1.9. Az EKB megjegyzi, hogy a nagy nem banki csoportok – beleértve a pénzügyi technológiát nyújtókat („FinTech") és azokat is, amelyek ágazataikban a legmeghatározóbb és legnagyobb technológiai vállalatok („BigTech") közé sorolhatók – növelik pénzügyi tevékenységüket az Unión belül, jellemzően pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásával indítva. Tevékenységeik összefonódnak a pénzügyi intézményekkel, és jelentős hatást gyakorolhatnak a hitelintézetekre is: a meglévő szolgáltatásokkal versengő szolgáltatásokat nyújthatnak, kiszervezett szolgáltatás-nyújtókká válhatnak, háttérirodai szolgáltatásokat nyújthatnak hitelintézetek számára, a hitelintézetek nevében pénzforgalmi közvetítőként járhatnak el, pénzeszközök elhelyezésével vagy hitelfelvétellel ügyfelek lehetnek, innovatív üzleti modellek partnereiként járhatnak el vagy egy hitelintézet konszolidált csoportjának részét képezhetik. Egyes esetekben ezek a nem banki csoportok különböző engedélyezett jogi személyek – többek között pénzforgalmi és elektronikuspénz-kibocsátó intézmények – hálózatán keresztül működnek a tagállamokban. További összetettség merül fel abban az esetben, ha egy csoport más szabályozott pénzügyi szolgáltatásokat is nyújt, például felügyelt szervezetek pénzforgalmi közvetítőjeként vagy brókereként jár el, vagy ha egy csoport pénzügyi és nem pénzügyi szolgáltatások (vegyes tevékenységek csoportja) terén egyaránt tevékenykedik, mivel a nem pénzügyi tevékenységekből eredő kockázatok átgyűrűzhetnek a pénzforgalmi/elektronikuspénz-kibocsátó intézményre vagy más szabályozott pénzügyi szervezetekre. Pénzforgalmi/elektronikuspénz-kibocsátó intézmények esetében az átgyűrűző kockázatok akkor merülhetnek fel például, amikor a pénzforgalmi intézmény a csoport informatikai infrastruktúrájára támaszkodik, vagy ha a jó hírnévvel kapcsolatos problémák az egész csoportot érintik. A vegyes tevékenységi csoportok különböző szolgáltatásokat nyújthatnak lakossági ügyfeleknek és egyéb pénzügyi piaci szereplőknek, köztük hitelintézeteknek, és piaci kapitalizációjuk, valamint meglévő nagy felhasználói bázisuk és hálózatuk miatt könnyen bővíthetik a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos tevékenységeiket. E tekintetben az EKB üdvözli az európai felügyeleti hatóságok (EFH-k) által a BigTech Unión belüli közvetlen pénzügyi szolgáltatásnyújtásáról szóló jelentésükben megfogalmazott megfontolásokat ([12]). Továbbá, amint azt az EFH-k felvázolták, a BigTech-tevékenységek a pénzügyi piac számára az (EU) 2022/2554 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([13]) hatályán kívül eső koncentrációs kockázatokat eredményezhetnek, amely rendelet hangsúlyozza a pénzügyi szervezetek üzleti folyamatait támogató hálózati és információs rendszerek biztonságának fontosságát ([14]).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1114 rendelete (2023. május 31.) a kriptoeszközök piacairól, valamint az 1093/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet, továbbá a 2013/36/EU és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról (HL L 150, 2023.6.9., 40. o.). Lásd a kriptoeszközök piacairól és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló rendelet iránti javaslatról szóló, 2021. február 19-i CON/2021/4 európai központi banki vélemény (HL C 152., 2021.4.29.) 2.2.4. bekezdését is.

([12]) Lásd: „Report on 2023 stocktaking of BigTech direct financial services provision in the EU", Joint-ESA Report, (Az európai felügyeleti hatóságok közös jelentése – A BigTech EU-s közvetlen pénzügyi szolgáltatásainak 2023. évi áttekintése) 2024. február 1., elérhető az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) honlapján: www.esma.europa.eu.

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2554 rendelete (2022. december 14.) a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról, valamint az 1060/2009/EK, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 909/2014/EU és az (EU) 2016/1011 rendelet módosításáról (HL L 333., 2022.12.27., 1. o.).

([14]) Lásd: „Report on 2023 stocktaking of BigTech direct financial services provision in the EU", 34. pont, 14. o.

1.10. Az uniós jogalkotó fontolóra kívánhatja venni ezeket a kockázatokat és az egyenlő versenyfeltételeket, amikor mérlegeli a különböző engedélyek hatályát, a fizetési területet is ideértve. Közelebbről, fizetési szempontból tanácsos lenne egyenlő versenyfeltételeket biztosítani az adatok felhasználása és megosztása tekintetében, különösen akkor, amikor lehetővé teszik a szervezetek számára, hogy új pénzforgalmi szolgáltatói szerepkörrel lássák el valamely meglévő üzleti egységüket. Bankfelügyeleti szervként az EKB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a meglévő prudenciális és konszolidációs kereteket nem feltétlenül e fejlemények figyelembevételével alakították ki. Így a nagy és összetett nem banki csoportok olyan szolgáltatásokat nyújthatnak, amelyek első látásra a hitelintézetek által nyújtott szolgáltatásokhoz hasonlítanak anélkül, hogy ugyanazon prudenciális követelmények vonatkoznának rájuk. Bár ez nem az Unió egészében harmonizált gyakorlat, az EKB üdvözli, hogy számos tagállam már most is bizonyos prudenciális követelményeknek veti alá a banki jellegű szolgáltatásokat nyújtó pénzforgalmi intézményeket. Ez a helyzet például Franciaországban, ahol a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásához kiegészítő kölcsönöket nyújtó pénzforgalmi intézményeknek a hitelkockázatra az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([15]) szerint alkalmazandó sztenderd módszernek megfelelően kell kiszámítaniuk a szavatolótőke-követelményeket a nyújtott hitelek teljes összege tekintetében ([16]). Mindazonáltal az Unió egészében harmonizált megközelítés hiánya még ezekben az esetekben is azt jelenti, hogy a fontos prudenciális kockázatok továbbra sem kezelhetők, mivel az érintett felügyeleti hatóságok nem rendelkeznek megfelelő megbízatással a csoportszintű és határokon átnyúló tevékenységekre. Ez az egyenlő versenyfeltételek és a szabályozási arbitrázs problémáit veti fel. Az EKB ezért felkéri az uniós jogalkotót, hogy először is vizsgálja meg, hogyan lehetne a legjobban biztosítani, hogy az illetékes hatóságok megfelelő tájékoztatást kapjanak a nagy és összetett nem banki csoportok által végzett valamennyi közvetlen és közvetett (pl. pénzforgalmi közvetítő, bróker) pénzügyi tevékenységről, és hogy az illetékes hatóságok megfelelően megosszák egymással a vonatkozó információkat. Csak ezt követően lehet majd összesíteni az információkat annak érdekében, hogy átfogó képet lehessen alkotni az ilyen csoportok uniós pénzügyi tevékenységeiről, és biztosítani lehessen, hogy e csoportok a szabályozási keret határain belül működnek. Amennyiben megállapítást nyer, hogy az összetett nem banki csoportok olyan jelentős pénzügyi szolgáltatások széles körét nyújtják az Unióban, amelyek meghaladnak bizonyos küszöbértékeket, és a hitelintézetek által nyújtott szolgáltatásokhoz nagyon hasonló szolgáltatásokat nyújtanak, az uniós jogalkotó fontolóra veheti szigorúbb és átfogóbb csoportszintű felügyelet bevezetését ([17]). Az EKB felkéri az uniós jogalkotót, hogy másodsorban fontolja meg a javasolt irányelvben: 1. a felügyeleti eszközök körének és alkalmazásának kiterjesztését, beleértve a pénzforgalmi intézmények csoportjaira vonatkozó prudenciális konszolidációs követelmények előírásának és a pénzforgalmi intézmények felszámolás alá helyezésének lehetőségét, valamint 2. az ilyen pénzforgalmi intézményekre alkalmazandó prudenciális rendszer kiterjesztését. Az alkalmazandó intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a szabványosított kockázatjelentést; a megfelelő kockázatalapú szavatolótőke-követelményeket; a likviditásra, a helyreállítás-tervezésre és a stressztesztekre vonatkozó követelmények; a nem pénzügyi kockázatokkal szembeni védelmet; valamint az érintett illetékes hatóságok közötti megerősített együttműködést és információcserét.

1.11. Az EKB megjegyzi, hogy ez a vélemény nem érinti a digitális euro létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot ([18]), valamint a digitáliseuro-szolgáltatásoknak az olyan tagállamokban bejegyzett pénzforgalmi szolgáltatók általi nyújtásáról, amelyek pénzneme nem az euro, és az (EU) 2021/1230 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosítására irányuló javaslatot ([19]), amelyek tekintetében az EKB külön véleményt fogadott el ([20]).

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

([16]) Lásd: Arrêté du 29 octobre 2009 portant sur la réglementation prudentielle des établissements de paiement, titre II, chapitre 1er, section 2 (Fonds propres relatifs aux opérations de crédit),), article 33, tel que modifié, JORF n° 0253 du 31 octobre 2009, texte n° 10.

([17]) Lásd: „Joint European Supervisory Authority response to the European Commission's February 2021 Call for Advice on digital finance and related issues: regulation and supervision of more fragmented or non-integrated value chains, platforms and bundling of various financial services, and risks of groups combining different activities" (Az európai felügyeleti hatóságok közös válasza az Európai Bizottság 2021. februári, digitális pénzügyekkel és kapcsolódó kérdésekkel – a széttöredezettebb vagy nem integrált értékláncok, platformok és különböző pénzügyi szolgáltatási csomagok szabályozásával és felügyeletével – kapcsolatos tanácsadási felhívására), 2022. január 31. (ESA 2022 01), elérhető az ESMA honlapján: www.esma.europa.eu.

([18]) COM(2023) 369 final.

([19]) COM(2023) 368 final.

([20]) Lásd: Az Európai Központi Bank CON/2023/34 véleménye (2023. október 31.) a digitális euróról (HL C C/2024/669., 2024. január 12).

1.12. Az EKB a Bizottsággal és az EBH-val együtt tájékoztatást szeretne kapni a fogadó tagállamok által vészhelyzetekben hozott óvintézkedésekről ([21]).

1.13. Végezetül, a javasolt jogi aktusok ([22]) értelmében az EKB és a KBER központi bankjai által monetáris hatósági vagy egyéb hatósági minőségükben esetlegesen nyújtott pénzforgalmi szolgáltatások továbbra sem tartoznának az irányelv hatálya alá ([23]).

2. **Fizetési rendszerek és a pénzeszközök védelme**

2.1. *Részvétel fizetési rendszerekben*

2.1.1. Az alapvető monetáris politikai feladataival szoros összefüggésben a Szerződés és a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) szóló (4.) jegyzőkönyv úgy rendelkezik, hogy az eurorendszer megbízatása részeként ellátja az elszámolási és fizetési rendszerek felvigyázását. A Szerződés 127. cikke (2) bekezdésének negyedik franciabekezdése értelmében, amelyet az KBER Alapokmánya 3. cikkének (1) bekezdése is tükröz, a KBER-en keresztül ellátandó egyik alapvető feladat a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása. E feladat ellátása során az EKB és az NKB-k megfelelő eszközöket bocsáthatnak rendelkezésre, az EKB pedig rendeleteket alkothat annak érdekében, hogy biztosítsák az Unión belüli és a más államokkal fenntartott elszámolási és fizetési rendszerek hatékony és megbízható működését ([24]).

2.1.2. Az EKB felvigyázási szerepének megfelelően elfogadta a 795/2014/EU európai központi banki rendeletet (EKB/2014/28) ([25]). Ez a rendelet végrehajtja a Fizetési és Piaci Infrastruktúra Bizottság és az Értékpapír-felügyeletek Nemzetközi Szervezete ([26]) által kiadott, a pénzügyi piaci infrastruktúrákra vonatkozó elveket, amelyek az – akár eurorendszerbeli központi bank, akár magánszervezet által üzemeltetett – nagy értékű lakossági fizetési rendszerekre és rendszerszinten jelentős lakossági fizetési rendszerekre egyaránt kiterjednek. Emellett a rendszerszinten nem jelentős fizetési rendszereket a lakossági fizetési rendszerekre vonatkozó felvigyázási keretrendszer alapján felügyelik ([27]). Az eurorendszer felvigyázási politikai keretrendszere továbbá a „fizetési rendszerek szerves részeként" ([28]) azonosítja a fizetési eszközöket, és így a felvigyázás hatálya alá vonja az ilyen eszközöket a fizetési rendszerekkel, a fizetési modellekkel és a fizetési megállapodásokkal együtt ([29]). Megbízatására tekintettel az EKB további rendeleteket hozhat, és gyakori felülvizsgálatokat végezhet annak ellenőrzése érdekében, hogy a felvigyázás kiterjed-e a fizetési ökoszisztéma valamennyi releváns funkciójára és szervezetére. Az eurorendszer vonatkozásában az elsődleges felvigyázói szerep jelenleg a fizetési modell nemzeti horgonyára és irányító testületének jog szerinti bejegyzésére hivatkozással kerül megállapításra. A páneurópai fizetési rendszerek, modellek vagy megállapodások esetében általában az EKB tölti be az elsődleges felvigyázási szerepet. A pénzforgalmi szolgáltatókra, a hitelintézeteket, pénzforgalmi intézményeket és elektronikuspénz-kibocsátó intézményeket is ideértve, a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelv vonatkozik. Az eurorendszer felvigyázási keretrendszerei kiegészítik a pénzforgalmi szolgáltatók felügyeletét, amennyiben azok egyúttal egy fizetésirendszer-üzemeltető, fizetési modell vagy fizetési megállapodás irányító testületei is.

2.1.3. Tekintettel a pénzforgalmi intézményeknek és az elektronikuspénz-kibocsátó intézményeknek a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásában betöltött szerepére, az EKB üdvözli az elszámolások véglegességéről szóló irányelvnek a javasolt irányelvben szereplő módosításait ([30]), amelyek célja az elszámolások véglegességéről szóló irányelv alkalmazásában kijelölt fizetési rendszerben résztvevők kategóriáinak bővítése ([31]).

([21]) Lásd a javasolt irányelv 32. cikkének (4) bekezdését.
([22]) Lásd a javasolt rendelet 2. cikke (1) bekezdésének d) pontját és 2. cikke (2) bekezdésének g) pontját, valamint a javasolt irányelv 2. cikkének (12) bekezdését.
([23]) Lásd a PSD2 1. cikke (1) bekezdésének e) pontját.
([24]) Lásd a KBER Alapokmányának 22. cikkét.
([25]) Az Európai Központi Bank 795/2014/EU rendelete (2014. július 3.) a rendszerszempontból jelentős fizetési rendszerekre vonatkozó felvigyázási követelményekről (EKB/2014/28) (HL L 217., 2014.7.23., 16. o.).
([26]) Elérhető a Nemzetközi Fizetések Bankjának honlapján: www.bis.org.
([27]) Elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.
([28]) Elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.
([29]) Lásd: a felülvizsgált és egységes szerkezetbe foglalt Eurosystem oversight framework for electronic payment instruments, schemes and arrangements (PISA framework) (Az eurorendszer elektronikus fizetési eszközökre, modellekre és megállapodásokra vonatkozó felvigyázási keretrendszere, a továbbiakban: PISA-keretrendszer), elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.
([30]) Lásd a javasolt irányelv 46. cikkét (az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 2. cikke b) és f) pontjának módosítása).
([31]) A javasolt módosítások összhangban vannak az eurorendszer lakossági pénzforgalmi stratégiájának (2021) (7) bekezdésével.

2.1.4. Az elszámolások véglegességéről szóló irányelv javasolt módosításai megkönnyítik a pénzforgalmi intézmények és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények (a javasolt jogi aktusokban együttesen: pénzforgalmi intézmények) részvételét a kijelölt fizetési rendszerekben azáltal, hogy megváltoztatják az „intézmény" fogalmát, ([32])amely viszont a „résztvevő" fogalmának az elszámolások véglegességéről szóló irányelv szerinti meghatározásának részét képezi ([33]). E tekintetben a javasolt irányelv az „intézmény" két kategóriáját hozza létre: elsőként a hitelintézeteket, befektetési vállalkozásokat, közjogi szerveket és állami garanciával rendelkező vállalkozásokat, valamint azokat a vállalkozásokat, amelyek székhelye az Unió területén kívül található és uniós hitelintézetekével vagy befektetési vállalkozásokéval megegyező tevékenységet végeznek; másodikként azokat a pénzforgalmi intézményeket, amelyek olyan rendszerben vesznek részt, amelynek üzleti tevékenysége átutalási megbízások végrehajtása, ami magában foglalja a résztvevő fél által bizonyos pénzösszegnek a kedvezményezett rendelkezésre bocsátása céljából a hitelintézet, a központi bank, a központi szerződő fél vagy az elszámoló ügynök számláján történő főkönyvi feladás útján adott utasításokat, vagy az olyan utasításokat, amelynek eredményeképpen a fizetési kötelezettség teljesítése történik, ide nem értve a résztvevő felek értékpapírokhoz fűződő jogosultságának vagy részesedésének átruházására irányuló utasításait nyilvántartásba vétel útján vagy egyéb módon. Az „intézmény" fogalmának az elszámolások véglegességéről szóló irányelv módosításaiban szereplő e kettéosztott definíciója alapján az EKB felismeri az uniós jogalkotó azon egyértelmű szándékát, hogy a pénzforgalmi intézmények részvételét kizárólag a „fizetési rendszerekre" korlátozza, nem pedig arra, hogy ezt a részvételt más rendszerekre is kiterjessze. A jogi egyértelműség érdekében – ezen egyértelmű szándékkal összhangban – hasznos lenne kifejezetten egyértelművé tenni, hogy a pénzforgalmi intézmények részvétele nem terjed ki a központi szerződő felekben való részvételükre.

2.1.5. Ezenkívül az EKB megjegyzi, hogy a javaslat szerint a „résztvevő" fogalmának az elszámolások véglegességéről szóló irányelv módosításaiban szereplő meghatározása magában foglalja többek között a „fizetésirendszer-üzemeltetőt" ([34]). Ennek a fogalommeghatározásnak elvben valamennyi rendszerüzemeltetőre ki kell terjednie, és nem korlátozódhat kizárólag a „fizetésirendszer-üzemeltetőkre". A jelenlegi megfogalmazás véletlenül azzal a következménnyel járhat, hogy az értékpapír-elszámolási rendszerek üzemeltetői nem vehetnek részt más „rendszerekben".

2.1.6. Az EKB elvben üdvözli az uniós jogalkotó azon szándékát, hogy a fizetésirendszer-üzemeltetőknek egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítaniuk a fizetési rendszerekben résztvevő valamennyi pénzforgalmi szolgáltató számára ([35]). Az EKB különösen üdvözli azt a követelményt, hogy a fizetési rendszer-üzemeltetők az egész Unióban objektív, megkülönböztetésmentes, átlátható és arányos szabályokkal rendelkezzenek a fizetési rendszerben való részvételre vonatkozóan, a belépési és kockázatértékelési eljárások pontosításával együtt. Az euroövezetet illetően azonban az EKB-nak kell elfogadnia az eurorendszer által működtetett fizetési rendszerekre vonatkozó részvételi követelményeket, valamint a vonatkozó feltételeket, beleértve a díjazást és a korlátokat. Az EKB továbbá úgy véli, hogy tekintettel arra, hogy a KBER független módon teljesíti a Szerződés 130. cikke szerinti alapvető monetáris politikai és fizetésirendszer-feladatait, a javasolt követelmények nem alkalmazandók a KBER központi bankjai által felügyelt fizetési rendszerekre. Ennek az az oka, hogy a KBER központi bankjainak a fizetési rendszerekre jelenleg alkalmazandó felvigyázási keretei már biztosítják többek között a fizetési rendszerekben való megkülönböztetésmentes részvételt.

2.1.7. A fizetési rendszerekre vonatkozó követelmények ([36]) bevezetését illetően az EKB üdvözli az eurorendszernek a rendszerszinten jelentős fizetési rendszerekre vonatkozó felvigyázási hatásköreinek elismerését. A javasolt rendelet azonban előirányozza, hogy az egyéb fizetési rendszerek tekintetében a tagállamoknak ki kell jelölniük az illetékes nemzeti hatóságokat annak biztosítására, hogy a fizetési rendszerek üzemeltetői és résztvevői betartsák ezeket a követelményeket. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a KBER központi bankjainak felvigyázási hatáskörei nem korlátozódnak az eurorendszer által a 795/2014/EU rendelet (EKB/2014/28) alapján felügyelt, rendszerszinten jelentős fizetési rendszerekre. Amint az a 2.1.1. pontban szerepel, a Szerződés 127. cikkének (2) bekezdése értelmében a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása a KBER-en keresztül végrehajtandó alapvető feladat. Az EKB a KBER Alapokmányának 22. cikke értelmében rendeleteket hozhat az Unión belüli és más országokkal folytatott elszámolási és fizetési rendszerek hatékony és megbízható működésének biztosítása érdekében. A 2.1.2. pontban említettek szerint az eurorendszer elfogadta a lakossági fizetési rendszerek felvigyázási keretrendszerét, és a fizetési modellek és megállapodások az eurorendszer felvigyázási funkciójának hatálya alá tartoznak. A KBER központi bankjai tehát felelősek az Unión belüli, rendszerszinten nem jelentős fizetési rendszerek felvigyázásáért. Ezért nem tűnik szükségesnek, hogy a javasolt rendelet előírja a tagállamok számára,

([32]) Lásd a javasolt irányelv 46. cikkének (1) bekezdését (az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 2. cikke b) pontjának módosítása).
([33]) Lásd a javasolt irányelv 46. cikkének (2) bekezdését (az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 2. cikke f) pontjának módosítása).
([34]) Lásd a javasolt irányelv 46. cikkének (2) bekezdését (az elszámolások véglegességéről szóló irányelv 2. cikke f) pontjának módosítása).
([35]) Lásd a javasolt rendelet 31. cikkét.
([36]) Lásd a javasolt rendelet (32). preambulumbekezdését és 31. cikk (7) bekezdését.

hogy illetékes nemzeti hatóságokat – adott esetben a KBER központi bankjaitól eltérő hatóságokat is – jelöljenek ki a fizetési rendszerek részvételi követelményeknek való megfelelésének felügyeletéért felelős hatóságokként.

2.2. *Az ügyfelek pénzeszközeinek védelme a KBER központi bankjainál*

2.2.1. A javasolt irányelv tartalmaz rendelkezéseket a pénzforgalmi intézmények által a pénzforgalmi és elektronikuspénz-szolgáltatások nyújtásakor az ügyfelek pénzeszközei és egyéb meghatározott pénzeszközök tekintetében bevezetendő védelmi intézkedésekre vonatkozóan ([37]). Az ügyfelek pénzeszközeinek védelme érdekében a pénzforgalmi intézményeknek ezeket a pénzeszközöket vagy egy tagállamban engedélyezett hitelintézetben vezetett külön számlán, vagy az adott központi bank saját belátása szerint egy központi banknál kell elhelyezniük, vagy ezeket a pénzeszközöket biztonságos, likvid, alacsony kockázatú eszközökbe kell befektetniük a kibocsátó tagállam illetékes hatóságai által meghatározottak szerint. Az ilyen szolgáltatásnak az érintett központi bank általi nyújtását az ügyfelek pénzeszközeinek védelmét szolgáló további lehetőségként kell értelmezni. Ez a további lehetőség hitelkockázattól mentes lenne, és elvben csökkentené a koncentrációs kockázatot. Fontos azonban megjegyezni, hogy az ügyfelek pénzeszközei egy részének vagy egészének a központi bankoknál történő védelme szintén hatással lehet a pénzügyi stabilitásra és a monetáris politikai transzmisszióra, ha egyébként az ügyfelek pénzeszközeit egyetlen hitelintézetnél helyezik el, vagy egyetlen eszközosztályba fektetik be. Közelebbről, a pénzeszközöknek a hitelintézetek helyett központi bankoknál történő elhelyezése – egyéb lehetséges pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatások mellett – a hitelintézeteknél elhelyezett betétek csökkenéséhez vezethet, ami viszont negatív hatással lehet finanszírozásukra, és így a gazdaság rendelkezésére álló hitelkínálat csökkenéséhez vezethet. A pénzeszközök központi bankhoz történő átcsoportosítása hátrányosan befolyásolhatja a rövid lejáratú eurokamatlábat (€RSTR), befolyásolva ezáltal a monetáris politikai transzmisszió legfontosabb referencia-kamatlábát. Az EKB ezért üdvözli, hogy a jogalkotó elismeri azt a mérlegelési jogkört, hogy a központi bank a sarkalatos törvénye alapján nem nyújt ilyen szolgáltatást. Az EKB 2.1.6. pontban tett észrevételeire is figyelemmel egyértelművé kell tenni, hogy az ilyen szolgáltatás esetleges nyújtására a központi bank által a saját sarkalatos törvényének megfelelően meghatározott bizonyos feltételek és korlátozások vonatkozhatnak, ideértve a kamatfizetés mértékét is.

2.2.2. Az EKB kiemeli, hogy az eurorendszer monetáris politikai műveleteivel összefüggésben a hitelintézetek központi banki számlákhoz való hozzáférése vagy a kapcsolódó rendszerek által a TARGET-szolgáltatások keretében végrehajtott tranzakciók kiegyenlítése az (EU) 2022/912 európai központi banki iránymutatásban (EKB/2022/8) ([38]) meghatározott elfogadhatósági kritériumokon és feltételeken alapul. Ennek következtében a pénzforgalmi szolgáltatóknak vagy az eurorendszer elfogadható szerződő feleinek kell lenniük, vagy az érintett eurorendszerbeli központi banknál vezetett számlával rendelkező levelező bankon keresztül kell működniük. Következésképpen az EKB üdvözli, hogy a javasolt irányelv a központi bank mérlegelési jogkörére hivatkozik.

2.3. *Az ügyfelek pénzeszközeinek védelme hitelintézeteknél vagy biztonságos eszközbefektetések révén*

2.3.1. Az ügyfelek pénzeszközeinek megfelelő védelme kulcsfontosságú a pénzforgalmi szolgáltatásokba vetett bizalom fenntartásához. Amennyiben a pénzeszközök védelmét valamely biztosítótársaság vagy hitelintézet által nyújtott biztosítási kötvény vagy más hasonló garancia fedezi, fontos annak biztosítása, hogy ezek a biztosításikötvény-szolgáltatók vagy hitelintézetek a gyakorlatban képesek legyenek a biztosított vagy garantált összeg átadására.

2.3.2. Az EKB elismeri, hogy a javasolt rendelet korlátozásokat ír elő a felhasználók pénzeszközei esetleges koncentrációjának megakadályozása érdekében, és arra kötelezi a pénzforgalmi intézményeket, hogy a lehető legnagyobb mértékben kerüljék el a koncentrációs kockázatot annak biztosításával, hogy a védett pénzeszközeik egésze tekintetében ne ugyanazt a védelmi módszert alkalmazzák. Az EKB elvben támogatja ezt, de önmagában nem tekinti problematikusnak az egységes védelmi módszer alkalmazását; ehelyett a szerződő felekkel fennálló kapcsolatok és eszközosztályok diverzifikálására kell összpontosítani. Közelebbről, az egyetlen, védelmi funkciót betöltő szerződő félre (azaz egyetlen hitelintézetre) való támaszkodás vagy a kitettség egyetlen eszközosztályra való

([37]) Lásd a javasolt irányelv (31) preambulumbekezdését és 9. cikkét.

([38]) Az Európai Központi Bank (EU) 2022/912 iránymutatása (2022. február 24.) az új generációs transzeurópai automatizált valós idejű bruttó kiegyenlítésű expressz átutalási rendszerről (TARGET) és az EKB/2012/27 iránymutatás hatályon kívül helyezéséről (EKB/2022/8) (HL L 163, 2022.6.17., 84. o.).

korlátozása ad a leginkább okot aggodalomra. Az EKB határozottan ajánlja, hogy ennek megfelelően pontosítsák a javasolt rendeletet annak biztosítása érdekében, hogy a pénzforgalmi intézmények diverzifikáljanak 1. a védelmi módszerek között és/vagy 2. egy adott módszeren belül. A kisebb nem banki pénzforgalmi szolgáltatókra gyakorolt hatás csökkentése érdekében azonban a tagállamok mérlegelhetik a 34. cikk (1) bekezdésében meghatározott opcionális mentességek alkalmazását a védelmi módszerek diverzifikálása tekintetében. A központi banknál potenciálisan védett pénzeszközök esetében nincs szükség diverzifikációra e módszeren belül, mivel a központi bankok nem jelentenek koncentrációs kockázatot.

2.3.3. E célból az EKB üdvözli, hogy az Európai Bankhatóság (EBH) megbízást kapott arra, hogy szabályozástechnikai standardokat dolgozzon ki az ügyfelek pénzeszközeinek védelme során felmerülő kockázatok elkerülésére vonatkozóan. A szabályozástechnikai standardtervezeteket az EKB-val szoros együttműködésben kell kidolgozni a koncentrációs kockázatot és a hitelkockázatot kiegyensúlyozó bevált gyakorlatok megvalósítása érdekében. Mivel a hitelkockázattal kapcsolatos megfontolások felülmúlják a koncentrációs kockázattal kapcsolatos megfontolásokat, egyes esetekben előnyösebb lehet, ha a védelmet két rosszabb minősítésű hitelintézet helyett egyetlen hitelintézetnél teszik lehetővé. Az egyértelműség érdekében meg kell határozni, hogy a szabályozástechnikai standard csak a hitelintézeteknél és a biztonságos eszközökben lévő pénzeszközök védelmére vonatkozik, a központi bankoknál lévő pénzeszközök védelmére nem.

2.3.4. Az EKB tudomásul veszi a javasolt rendeletben meghatározott, azon indokokat korlátozó követelményeket, amelyek alapján a hitelintézet megtagadhatja a fizetésiszámla-nyitást vagy lezárhatja a fizetési számlát a pénzforgalmi intézmény, annak pénzforgalmi közvetítői vagy forgalmazói, illetve a pénzforgalmi intézményi engedély kérelmezője számára. Ebben az összefüggésben biztosítani kell, hogy a hitelintézetek elegendő eszközzel rendelkezzenek azon kockázatok azonosítására, kezelésére, nyomon követésére és jelentésére, amelyeknek e követelménnyel összefüggésben ki vannak vagy ki lehetnek téve, beleértve a koncentrációs kockázatot, valamint a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatot is. A hitelintézetek kockázatainak kezelésére vonatkozó követelményeket akkor is megfelelően figyelembe kell venni, amikor az EBH kidolgozza azokat a technikai standardtervezeteket, amelyekben meghatározza a hitelintézetnek a fizetési számlák nyitásának megtagadására vagy lezárására vonatkozó döntését alátámasztó indokolásban feltüntetendő információkat.

3. **A csalások nyomon követése és bejelentése, erős ügyfél-hitelesítés, nyílt banki szolgáltatások, az EBH ideiglenes beavatkozási hatáskörei, valamint a hitelesítési, kommunikációs és műveletfigyelő mechanizmusokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok**

3.1. *A csalások nyomon követése és bejelentése*

3.1.1. Rendkívül fontosak a fizetési csalások nyomon követésére irányuló erőfeszítések ([39]). Meg kell fontolni a kedvezményezett oldal műveletfigyelő mechanizmusokba való bevonását is. E tekintetben nem egyértelmű, hogy a műveletfigyelő mechanizmust valós időben kell-e működtetni, amit az EKB elvben támogatna. Ezen túlmenően az uniós jogalkotó egy hatásvizsgálatot követően fontolóra veheti a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó értesítési kötelezettség bevezetését a kedvezményezett által kezdeményezett műveletek tekintetében, többek között annak érdekében, hogy megvédje a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőket a csalárd műveletektől.

3.1.2. Az EKB támogatja a csalárd fizetési műveletek bejelentését követően a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó, a végrehajtás utáni további adatmegosztási követelményeket ([40]). Érdemes lehet fontolóra venni egy további követelményt, hogy megkönnyítsék a nem kívánt átutalások esetén érintett pénzforgalmi szolgáltatók közötti releváns adatok megosztását.

3.1.3. Az EKB tudomásul veszi, hogy a javasolt rendelet értelmében létre kell hozni a személyazonossággal való visszaéléssel elkövetett csalásokért való felelősségi rendszert ([41]). Annak biztosítása érdekében, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók csak az ellenőrzésük szintjével arányosan legyenek felelősek az ilyen típusú csalásokért, az EKB úgy értelmezi, hogy a javasolt rendszer csak azokra az összetett és kifinomult csalási esetekre vonatkozik, amikor sem a pénzforgalmi szolgáltatók által nyújtott ügyféloktatás, sem a jóhiszemű pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők általi kellő gondosság nem lenne elegendő a személyazonossággal való visszaéléssel elkövetett csalás felderítéséhez, és az nem terjed ki a személyazonossággal való visszaélés más típusaira, a banki személyazonossággal való visszaéléssel elkövetett csaláson túl.

([39]) Lásd a javasolt rendelet 83. cikkének (1) és (2) bekezdését.
([40]) Lásd a javasolt rendelet 83. cikkének (3) bekezdését.
([41]) Lásd a javasolt rendelet 59. cikkét.

3.1.4. Háttérinformációk alapján az EKB egyetértési megállapodást kötött az EBH-val, az érintett illetékes nemzeti hatóságokkal és az NKB-kkal a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelvvel összhangban ([42]) az illetékes nemzeti hatóságok által az EKB és az EBH rendelkezésére bocsátandó fizetési csalásra vonatkozó adatok bejelentésének észszerűsítésére a fizetési csalásra vonatkozó adatok EKB részére való egységes bejelentése révén (amely ezt követően továbbítja azokat az EBH-nak). Ezt a megállapodást az tette lehetővé, hogy a PSD2 96. cikkének (6) bekezdése szerinti, a csalásokkal kapcsolatos adatszolgáltatásra vonatkozó követelményekről szóló EBH-iránymutatás (EBA/GL/2018/05) ([43]) és az 1409/2013/EU európai központi banki rendelet (EKB/2013/43) ([44]) (a továbbiakban: az EKB pénzforgalmi statisztikákról szóló rendelete) szerinti, a fizetési csalással kapcsolatos adatokra vonatkozó részletes adatszolgáltatási követelmények következetesek. Következésképpen az EKB határozottan ajánlja, hogy a javasolt rendelet alapján kidolgozandó szabályozástechnikai standardtervezeteket és végrehajtás-technikai standardtervezeteket a lehető legnagyobb mértékben hangolják össze az EKB pénzforgalmi statisztikákról szóló rendeletében előírt követelményekkel. Az EKB továbbá azt ajánlja, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók tegyenek eleget a javasolt rendelet ([45]) és adott esetben a kiegészítő végrehajtás-technikai standardok szerinti adatszolgáltatási kötelezettségeknek, kihasználva az EKB pénzforgalmi statisztikákról szóló rendelete és az egyetértési megállapodás alapján létrehozott adatszolgáltatási keretrendszert és infrastruktúrát. Az EKB azt is javasolja, hogy az EBH-t kötelezzék arra, hogy az EKB-val szoros együttműködésben fejlessze ki a végrehajtás-technikai standardokat.

3.2. *Erős ügyfél-hitelesítés (Strong Customer Authentication)*

3.2.1. A javasolt rendelet értelmében az ismeret, birtoklás és biológiai tulajdonság kategóriába sorolható két vagy több elemnek, amelyeken az erős ügyfél-hitelesítésnek alapulnia kell, nem feltétlenül kell különböző kategóriákba tartoznia, amennyiben függetlenségük teljes mértékben fennmarad ([46]). E tekintetben az EKB kiemeli, hogy az EBH-nak az erős ügyfél-hitelesítésre és a közös biztonságos kommunikációra vonatkozó szabályozástechnikai standardok végrehajtásáról szóló véleménye (EBA-Op-2018–04) ([47]) (a továbbiakban: EBH vélemény) az erős ügyfél-hitelesítés eltérő megközelítését javasolja, amely szerint a hitelesítési elemeknek két különböző kategóriába kell tartozniuk ([48]). Ez a megközelítés támogatja a csalás elleni magasabb szintű védelmet. Ezzel szemben a javasolt rendelet rendelkezései kevésbé szigorú biztonsági követelményekhez vezetnének, és ezáltal hátrányosan érintenék a pénzforgalmi szolgáltatók ügyfeleinek csalással szembeni védelmét. Az EKB ennek megfelelően javasolja a javasolt rendelet módosítását annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a pénzforgalmi szolgáltatóknak erős ügyfél-hitelesítést kell alkalmazniuk legalább két, különböző kategóriákba tartozó független elem használatával.

3.2.2. Az EKB általánosságban támogatja azt a megfontolást, hogy a javasolt rendelet figyelembe veszi a társadalom legkiszolgáltatottabb tagjainak érdekeit, valamint az abban meghatározott erős ügyfél-hitelesítési akadálymentességi követelményeket, de üdvözölné, ha a különleges igények nagyobb hangsúlyt és további pontosítást kapnának annak érdekében, hogy az ilyen személyek könnyebben használhassák az erős ügyfél-hitelesítést.

3.3. *Nyílt banki szolgáltatások*

3.3.1. Az EKB üdvözli a piac bizonytalanságának csökkentésére irányuló erőfeszítéseket azzal kapcsolatban, hogy mi minősül a fizetéskezdeményezési szolgáltatások és a számlainformációs szolgáltatások nyújtása „tiltott akadályának”. A javasolt rendelet konkrétan tartalmazza az adathozzáférés akadályainak nem kimerítő felsorolását, amely hosszabb, mint a korábbi EBH-eszközökben foglalt akadályok listája ([49]).

([42]) Lásd a PSD2 96. cikkének (6) bekezdését.
([43]) Elérhető az EBH honlapján: www.eba.europa.eu.
([44]) Lásd a pénzforgalmi statisztikákról szóló, 2013. november 28-i 1409/2013/EU európai központi banki rendelet (EKB/2013/43) (HL L 352, 2013.12.24., 18. o.) 3. cikkét és I. melléklete 1.1. részének 5a. és 5b. táblázatát, 2.4.1. részét és 2.4.2. részét, valamint III. mellékletének 5a. és 5b. táblázatát.
([45]) Lásd a javasolt rendelet 82. cikkét.
([46]) Lásd a javasolt rendelet 3. cikkének (35) bekezdését és 85. cikkének (12) bekezdését.
([47]) Elérhető az EBH honlapján: www.eba.europa.eu.
([48]) Lásd az EBH vélemény 33. és 34. pontját.
([49]) Lásd a javasolt rendelet 44. cikkét.

3.3.2. Annak előírása azonban, hogy a fizetéskezdeményezési és számlainformációs szolgáltatók előzetesen regisztrálják elérhetőségeiket, nem számít tiltott akadálynak, ha az előzetes regisztráció elengedhetetlen, különösen az „engedély-irányítópult" frissítéséhez. Mivel valószínű, hogy a fizetéskezdeményezési és számlainformációs szolgáltatók naprakész információkat cserélnének a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatóval a vele való interakció, azaz az adott számlavezető pénzforgalmi szolgáltatóval folytatott ügyfélügylet során, a folyamatot a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatónak úgy kell megterveznie, hogy az ne akadályozza az ügyfelet a fizetéskezdeményezési vagy számlainformációs szolgáltató használatára vonatkozó jogának gyakorlásában. Az EKB ezért javasolja a vonatkozó rendelkezés ([50]) oly módon történő módosítását, hogy az engedély-irányítópult céljára történő előzetes regisztráció a az ügyfél felhasználói útjának megszakítása nélkül történjen.

3.3.3. Az EKB üdvözli továbbá a fizetéskezdeményezési és számlainformációs szolgáltatók által az általuk vezetett fizetési számlákhoz való hozzáférésre vonatkozóan javasolt módosításokat ([51]). A pénzforgalmi szolgáltatásokra – többek között a fizetéskezdeményezési és számlainformációs szolgáltatásokra – vonatkozó adatok gyűjtését azonban az EKB pénzforgalmi statisztikákról szóló rendelete is szabályozza. Ezért a vonatkozó keretrendszerek összehangolásának biztosítása érdekében az EKB javasolja a javasolt rendelet módosítását annak előírása érdekében, hogy az EBH-nak az EKB-val szoros együttműködésben az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátandó, nyílt banki szolgáltatásokra vonatkozó adatokra vonatkozó szabályozástechnikai standardtervezeteket kell kidolgoznia.

3.3.4. Az EKB üdvözli, hogy a fizetési számlákhoz való hozzáféréshez szükséges külön interfészekre helyezik a hangsúlyt, mivel az alkalmazásprogramozási felületen alapuló hozzáférés a hozzáférés elérésének egyedi, legbiztonságosabb és legmegbízhatóbb módja. Az EKB megjegyzi, hogy a javaslatban különböző célzott arányossági intézkedések szerepelnek, mint például a javasolt rendelet ([52]) által biztosított mentesség a külön interfész létrehozására vonatkozó kötelezettség alól, például a nagyon kis számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók vagy a konkrét, nem fizetési üzleti modellel rendelkező számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók esetében ([53]). E tekintetben az EKB értelmezése szerint, ha a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatót eltérés illeti meg a külön interfész biztosítására vonatkozó követelménytől, de nem illeti meg teljes mértékű eltérés a fizetésiszámla-adatokhoz való hozzáférés biztosításának követelményétől, akkor a javasolt rendeletben meghatározott feltételek mellett az ügyfélinterfészek egyikén keresztül kell hozzáférést biztosítania ([54]). Az EKB üdvözölné, ha a javasolt rendelet további részletekkel egészülne ki, és javasolja, hogy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók kötelezését arra, hogy tegyék elérhetővé az ügyfélinterfész műszaki dokumentációját, valamint egy tesztelési eszközt. Az EKB azt is javasolja, hogy az EBH-t kötelezzék arra, hogy az EKB-val szoros együttműködésben dolgozza ki a vonatkozó szabályozástechnikai standardokat ([55]) annak biztosítása érdekében, hogy egyértelműen meghatározzák az eltérés engedélyezésének hatásait, és hogy mindenkor megfelelően védelemben részesítsék a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők érdekeit.

3.3.5. Ami az interfészekre vonatkozó követelményeket ([56]), különösen a teljesítményre vonatkozó követelményeket illeti, az EKB a következő követelményekkel való kiegészítésüket javasolja az interfészeknek a hatékony és biztonságos pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásához szükséges funkcióinak javítása érdekében: 1. a javasolt rendelet értelmében az interfészek tekintetében minimálisan előírt funkciók listájának kiegészítése ([57]) annak biztosítása érdekében, hogy a harmadik fél pénzforgalmi szolgáltató és a fizető fél képes legyen azonosítani és kiválasztani a kívánt fizetési számlát abban az esetben, ha egy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatónál több fizetési számlát vezetnek; és 2. a javasolt rendeletben a számlainformációs szolgáltatásokon keresztül rendelkezésre álló információk körének pontosítása ([58]) a javasolt rendeletben a fizetéskezdeményezési szolgáltatásokra vonatkozóan előírt egyértelműség analógiájára ([59]). Ezenkívül fontolóra lehetne venni az Európai Szabványügyi Bizottság és a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet szabványai ([60]) végrehajtásának további harmonizálását célzó, a PSD2 elfogadásakor még nem elérhető, iparági irányítású előírások alkalmazását a külön interfészek harmonizációs szintjének növelése céljából. Ezt a pontot ki lehetne egészíteni a javasolt rendelet preambulumbekezdéseivel ([61]).

([50]) Lásd a javasolt rendelet 44. cikke (1) bekezdésének e) pontját.
([51]) Lásd a javasolt rendelet 48. cikkének (7) bekezdését.
([52]) Lásd a javasolt rendelet 39. cikkét.
([53]) Lásd a javasolt rendelet (62) preambulumbekezdését.
([54]) Lásd a javasolt rendelet 45. cikkét.
([55]) Lásd a javasolt rendelet 39. cikkének (2) bekezdését.
([56]) Lásd különösen a javasolt rendelet 35. és 36. cikkét.
([57]) Lásd a javasolt rendelet 36. cikkének (4) bekezdését.
([58]) Lásd a javasolt rendelet 36. cikkének (3) bekezdését.
([59]) Lásd a javasolt rendelet 36. cikke (4) bekezdésének a)-e) pontját.
([60]) Lásd a javasolt rendelet 35. cikkének (3) bekezdését.
([61]) Lásd a javasolt rendelet (58) preambulumbekezdését.

3.3.6. Az EKB támogatja a PSD2-ben korábban előírt, a pénzeszközök rendelkezésre állásának megerősítésére vonatkozó követelmény megszüntetését, mivel azt a piaci szereplők nem használták fel. E tekintetben a javasolt rendelet fizetéskezdeményezési szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezései elismerik a pénzeszközök rendelkezésre állása megerősítésének valamilyen formáját. Amennyiben azt nem a pénzforgalmi szolgáltatók szabályozási megfelelési kötelezettségei (pl. adatvédelem) indokolják, az EKB azt javasolja, hogy vizsgálják felül e rendelkezés beillesztését, amelynek nem kell a fizetéskezdeményezési szolgáltatás elemének lennie.

3.3.7. Végezetül az EKB üdvözli, hogy az EBH pénzforgalmi intézményekre vonatkozó nyilvántartása egy elektronikus nyilvántartás, amely aktualizálható és az EBH hivatalos honlapján keresztül könnyen hozzáférhető, megkönnyítve ezáltal az ügyfelek számára az információkhoz való hozzáférést és azok keresését.

3.4. *Az EBH ideiglenes beavatkozási hatáskörei*

3.4.1. A javasolt rendelet értelmében az EBH bizonyos feltételek teljesülése esetén ideiglenesen megtilthatja vagy korlátozhatja az Unióban a pénzforgalmi szolgáltatás vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz, illetve az elektronikuspénz-szolgáltatás vagy -eszköz bizonyos típusait, vagy konkrét jellemzőit ([62]). Mielőtt az EBH úgy dönt, hogy a javasolt rendelet szerinti intézkedést hoz, a tervek szerint tájékoztatja az illetékes hatóságokat az általa javasolt intézkedésről. Tekintettel az EKB felvigyázási hatáskörére, amely kiterjed a fizetési rendszerekre, a fizetési eszközökre (amelyek a fizetési rendszerek szerves részét képezik), a fizetési modellekre és a fizetési megállapodásokra ([63]), az EKB javasolja a javasolt rendelet oly módon történő módosítását, hogy az magában foglalja az EKB-val a tervezett határozatokról folytatandó konzultációra vonatkozó követelményt.

3.5. *A hitelesítési, kommunikációs és műveletfigyelő mechanizmusokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok*

3.5.1. A javasolt rendeletből következik, hogy az erős ügyfél-hitelesítés követelményei, a műveletfigyelő mechanizmusok technikai követelményei, valamint az azonosításra, hitelesítésre, értesítésre és tájékoztatásra, valamint biztonsági intézkedések végrehajtására szolgáló közös és biztonságos nyílt kommunikációs szabványokra vonatkozó követelmények tekintetében az EBH-nak szabályozástechnikai standardtervezetet kell kidolgoznia a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók, a fizetéskezdeményezési szolgáltatók, a számlainformációs szolgáltatók, a fizető felek, a kedvezményezettek és egyéb pénzforgalmi szolgáltatók között ([64]). Érdemes lehet meghatározni e szabályozástechnikai standardtervezet hatályát a közös és biztonságos nyílt kommunikációs szabványokra vonatkozó követelmények tekintetében, mivel számos rendelkezés közvetlenül a javasolt rendeletbe került beillesztésre. Tekintettel az EKB felvigyázási hatáskörére, valamint az EKB és az EBH közötti szoros együttműködésre a fizetések és a csalás területén, az EKB azt javasolja, hogy az EBH az EKB-val szoros együttműködésben dolgozza ki a szabályozástechnikai standardtervezetet.

4. **Devizagazdálkodás**

4.1. A javasolt rendelet célja a valutaátszámítási díjak összehasonlíthatóságának megvalósítás ([65]). E tekintetben a javasolt rendelet előírja, hogy az Unión belül és az Unióból harmadik országba történő átutalások és készpénzátutalások becsült átváltás díjait ugyanúgy kell kifejezni, nevezetesen az EKB vagy az érintett központi bank által közzétett legfrissebb alkalmazandó euroátváltási árfolyamokhoz képest számított százalékos kulcs formájában. A javasolt rendelet továbbá úgy rendelkezik, hogy amikor „díjat" említ, abba adott esetben a pénznemek közötti átváltás díját is bele kell érteni.

([62]) Lásd a javasolt rendelet 104. cikkének (4) bekezdését.

([63]) Lásd: a felülvizsgált és egységes szerkezetbe foglalt Eurosystem oversight framework for electronic payment instruments, schemes and arrangements (Az eurorendszer elektronikus fizetési eszközökre, modellekre és megállapodásokra vonatkozó felvigyázási keretrendszere), elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

([64]) Lásd a javasolt rendelet 89. cikkét.

([65]) Lásd a javasolt rendelet (50) preambulumbekezdését és a 13. cikk (1) bekezdésének f) pontját.

4.2. Ahogyan azt az EKB korábban megjegyezte ([66]), az EKB 1998. óta tesz közzé euro-referenciaárfolyamokat az EKB Kormányzótanácsa által 1998-ban elfogadott és 2015-ben módosított keretrendszer ([67]) (a továbbiakban: az euro-referenciaárfolyamokra vonatkozó keretrendszer) alapján. Az euro-referenciaárfolyamokat közjóként bocsátják a polgárok és intézmények rendelkezésére ([68]), és számos intézmény alkalmazza azokat. Az euro-referenciaárfolyamokra vonatkozó keretrendszer célja az euro-referenciaárfolyamok integritásának megőrzése azáltal, hogy 1. eltántorít azok tranzakciós célokra történő felhasználásától, és 2. korlátozza hivatkozásként való felhasználásukat. Az euro-referenciaárfolyamok tranzakciós célokra való alkalmazása határozottan helytelenített és az euro-referenciaárfolyamokat csupán tájékoztatási célból teszik közzé ([69]). E tekintetben az euro-referenciaárfolyamokra vonatkozó keretrendszer célja megerősíteni a különbségtételt az euro-referenciaárfolyam és a tranzakciós célra benchmarkként rögzített devizaárfolyamok között.

4.3. Az euro-referenciaárfolyamra való hivatkozás a javasolt rendeletben — az euro-referenciaárfolyam céljával ellentétesen — arra ösztönözhet egyes piaci résztvevőket, hogy euro-referenciaárfolyamon folytassanak kereskedést. Az EKB ezért azt javasolja, hogy a javasolt rendeletben kerüljön törlésre az euro-referenciaárfolyamra vagy az érintett központi bank által kibocsátott deviza referencia-árfolyamra való hivatkozás ([70]), és helyette szerepeljen egy megfelelő hivatkozás olyan deviza referencia-árfolyamra, amely az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([71]) hatálya alá tartozik, és amelyet alkalmazni lehet a pénznemek közötti átváltás díjaival összefüggésben. Az ilyen referenciamutatók pontossága és integritása, amelyet az (EU) 2016/1011 rendelet által bevezetett referenciamutatókezelő-rendszer biztosít, védi a pénzforgalmi szolgáltatók és a pénznemek közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó felek ügyfeleinek érdekeit.

5. **Bankjegyekkel kapcsolatos szempontok**

5.1. *Készpénz rendelkezésre állása a kiskereskedelmi üzletekben (vásárlás nélkül)*

5.1.1. Az EKB értelmezése szerint a javasolt rendelet hatálya nem terjed ki azokra a szolgáltatásokra, amelyeknél a készpénzt a kiskereskedelmi üzletekben a pénzforgalmi szolgáltatás igénybe vevőjének kifejezett kérésére, de a fizetési művelet teljesítésétől függetlenül, áruk és szolgáltatások vásárlására vonatkozó kötelezettség nélkül bocsátják rendelkezésre ([72]). Ezen túlmenően a javasolt irányelv bármilyen vásárlástól függetlenül lehetővé teszi a kiskereskedelmi üzletekben a készpénzfelvételt, de készpénzfelvételenként 50 EUR felső határt irányoz elő ([73]).

5.1.2. Az EKB nem érti teljes mértékben az 50 EUR értékhatár kiválasztásának alapját. Közelebbről, ez a határérték a javasolt jogi aktusokat kísérő hatásvizsgálatban meghatározott legalacsonyabb értékhatár ([74]). Ez a korlátozás akadályozhatja e szolgáltatások nyújtását a cash-back szolgáltatásokhoz képest, amelyek jellemzően egy magasabb érték felvételét teszik lehetővé.

([66]) Lásd: az Európai Központi Bank CON/2021/3 véleménye (2021. január 25.) az Unióban történő határokon átnyúló fizetésekről (HL C 65., 2018.6.25., 4. o.).

([67]) Lásd: ECB's Framework for the euro foreign exchange reference rates (Az EKB euro-referenciaárfolyamokra vonatkozó keretrendszere), elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

([68]) Lásd az EKB 2015. december 7-i sajtóközleményét: „ECB introduces changes to euro foreign exchange reference rates" (Az EKB bevezeti az euro referencia-árfolyamainak változásait), elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

([69]) A keretrendszer kifejezetten meghatározza, hogy „a »referencia-árfolyam« kifejezés olyan devizaárfolyamra utal, amelyet sem közvetlenül, sem közvetve (mint alapul szolgáló benchmarkot) nem szánnak piaci tranzakciók céljára. Az árfolyam csak tájékoztatásul szolgál."

([70]) Lásd a javasolt rendelet (50) preambulumbekezdését, 5. cikkének (2) bekezdését, 7. cikkét, 13. cikke (1) bekezdésének f) pontját, 20. cikke c) pontjának v. alpontját és 24. cikkének b) pontját.

([71]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv, továbbá az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171, 2016.6.29., 1. o.). Lásd még: az Európai Központi Bank CON/2021/3 véleménye (2021. január 25.) az Unióban történő határokon átnyúló fizetésekről (HL C 65, 2018.6.25., 4. o.).

([72]) Lásd a javasolt rendelet 2. cikke (2) bekezdésének e) pontját.

([73]) Lásd a javasolt irányelv 37. cikke (1) bekezdésének b) pontját.

([74]) Lásd a javasolt jogi aktusokat kísérő hatásvizsgálat 9. mellékletének 3. szakaszát.

5.1.3. Tisztázni kell a vásárlás nélküli és az 50 EUR értékhatárt meghaladó kiskereskedelmi üzletekben nyújtott készpénzellátási szolgáltatásokra alkalmazandó rendszert. Különösen a következőket kell tisztázni: 1. alkalmazandók-e a készpénzellátási szolgáltatások teljesítésére vonatkozó követelmények azokra a pénzforgalmi szolgáltatókra, amelyek a kereskedőkkel készpénzfelvételi műveletek végrehajtására vonatkozó szerződéses megállapodást kötnek; és 2. a pénzforgalmi szolgáltató pénzforgalmi közvetítőiként kell-e kezelni ezeket a kereskedőket, amikor készpénzellátási szolgáltatásokban vesznek részt, amennyiben a pénzforgalmi szolgáltató nevében csak fizikailag adnak ki készpénzt. Ezek a pontosítások fontosak a kereskedők által a pénzforgalmi szolgáltatók nevében a fogyasztóknak kiadott eurobankjegyek kézi valódiság és forgalomképesség szerinti vizsgálatára vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban is ([75]). Azt is tisztázni kell, hogy ezeket a vásárlás nélküli és az 50 EUR felső határt meghaladó, kiskereskedelmi üzletekben nyújtott készpénzellátási szolgáltatásokat a javasolt rendeletben jelenleg felsorolt pénzforgalmi szolgáltatások közé kell-e sorolni, ([76]) vagy eseti pénzforgalmi szolgáltatást kell-e bevezetni. A kiskereskedelmi üzletekben az 50 EUR felső határ feletti készpénzfelvételekre vonatkozó fenti megfontolásokat értelemszerűen alkalmazni kell a kiskereskedelmi üzletekben történő készpénzbefizetésekre is.

5.2. *Független ATM-üzemeltetők*

5.2.1. A készpénzhez való megfelelő hozzáférés biztosítása és a hitelintézetek által üzemeltetett ATM-hálózat által biztosított hagyományos készpénzhozzáférési pontok kiegészítése érdekében a független ATM-üzemeltetőket továbbra is mentesíteni kell a javasolt rendelet hatálya alól, amennyiben nem vezetnek fizetési számlát, vagy nem nyújtanak a javasolt rendeletben felsorolt további pénzforgalmi szolgáltatást ([77]). Az EKB értelmezése szerint azonban felügyeleti és jelentéstételi szempontból szükség lehet a független ATM-üzemeltetők prudensebb kezelésére, ami lehetővé teszi az illetékes nemzeti hatóságok számára, hogy ellenőrizzék a független ATM-üzemeltetők tevékenységeit.

5.2.2. Továbbá a kétségek elkerülése érdekében a független ATM-üzemeltetők az 1338/2001/EK tanácsi rendelet ([78]) értelmében az euró pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések, valamint a pénzforgalmi szolgáltatókra alkalmazandó egyéb intézkedések (pl. a pénzmosás elleni keretrendszer) hatálya alá tartozó (nem engedélyköteles) pénzforgalmi szolgáltatóknak minősülnek.

5.3. *Készpénzszállító vállalatok és készpénzkezelő vállalatok*

5.3.1. A javasolt jogi aktusok nem zárják ki kifejezetten a készpénzt fizikailag szállító készpénzszállító vállalatokat a hatályuk alól, míg a PSD2 rendelkezik ilyen kizárásról ([79]).

5.3.2. Mivel a készpénzszállító és a készpénzkezelő vállalatok többsége nem rendelkezik pénzforgalmi intézményként engedéllyel, a pénzforgalmi intézményként való esetleges nyilvántartásba vételük hatással lehet a készpénzszállító/-kezelő ágazatra és üzleti tevékenységük folytatására. A készpénzszállítási/-kezelési tevékenységre vonatkozó további rendelkezések hiányában az EKB úgy értelmezi, hogy az ilyen szolgáltatások nem tartoznak a javasolt jogi aktusok hatálya alá. A javasolt jogi aktusok személyi hatályának pontosabb tisztázása érdekében azonban az EKB azt javasolja, hogy a javasolt irányelvben tartsák fenn a PSD2-ben a bankjegyek és pénzérmék üzletszerűen folytatott fizikai szállítására – ideértve azok begyűjtését, feldolgozását és célba juttatását is – vonatkozó mentességet.

6. **Fogalommeghatározások és egyéb rendelkezések**

6.1.1. Az EKB támogatja bizonyos fogalmaknak a javasolt jogi aktusokban történő meghatározását, valamint a PSD2-ben már meghatározott egyes egyéb kifejezések ([80]) pontosítását. Ugyanakkor az „elektronikuspénz-szolgáltatások” fogalommeghatározását felül kell vizsgálni, hogy az az elektronikus pénz visszavonását és visszaváltását is magában foglalja, de csak annyiban, amennyiben ezek nem képezik részét magának a fizetési műveletnek.

([75]) Lásd: Az Európai Központi Bank EKB/2010/14 határozata (2010. szeptember 16.) az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszaforgatásáról (HL L 267., 2010.10.9., 1. o.).

([76]) Lásd a javasolt rendelet 1. mellékletét.

([77]) Lásd a javasolt rendelet 1. mellékletét.

([78]) Lásd az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló, 2001. június 28-i 1338/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 181., 2001.7.4., 6. o.) 6. cikkét.

([79]) Lásd a PSD2 3. cikkének c) pontját.

([80]) A „megbízatás” fogalommeghatározásának beillesztése például egyértelművé teszi a beszedések és az azonnali fizetések közötti különbségtételt az interakció helyén, azaz mind az értékesítés fizikai helyén, mind az e-kereskedelemben.

6.1.2. Ezen túlmenően az uniós jogalkotó fontolóra veheti egy olyan rendelkezés bevezetését, amely szerint a fizető fél és a kedvezményezett számára az átutalások feldolgozásában betöltött szerepükkel arányos jogokat és kötelezettségeket biztosítanak.

6.1.3. Az EKB üdvözli az „azonnali átutalás" fogalmának meghatározását, amelynél azonban hasznos lenne a 260/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([81]) 2. cikkének 1a. pontjában szereplő fogalommeghatározáshoz való további igazodás. Ezen túlmenően az EKB üdvözölné annak további tisztázását, hogy a gyakorlatban hogyan lehet különbséget tenni az „azonnali átutalások" és más átutalások között, valamint melyek a rájuk vonatkozó feltételek. A pénzforgalmi szolgáltatók számára alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők mindig értesüljenek arról, amikor azonnali átutalást kezdeményeznek, ezáltal segítve a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőket abban, hogy képesek legyenek megkülönböztetni ezeket az átutalásokat az egyéb átutalásoktól.

6.1.4. Az EKB határozottan támogatja a javasolt rendeletben szereplő, a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó azon rendelkezést, amely a fizetési számlakivonatokban tartalmazza a kedvezményezett egyértelmű azonosításához szükséges információkat, ideértve a kedvezményezett kereskedelmi nevére való hivatkozást is ([82]). E tekintetben egy módosítást kell a javaslatba foglalni, amely felhatalmazást ad arra nézve, hogy a fizetési megbízás átvételi időpontját javítani kell, amennyiben a terhelés értéknapja eltér a fizetési megbízás kézhezvételének dátumától, és mindkét dátumot meg kell adni a fizető félnek. Végezetül, a fokozatosan általánosan használt új készpénz-helyettesítő fizetési eszközök biztonsága és hatékonysága tekintetében az EKB azt javasolja, hogy az uniós jogalkotó vizsgálja meg részletesebben azokat az eseteket, amikor a javasolt rendelet szigorúan a kártyaalapú fizetési műveletekre korlátozódna. A javasolt rendelet jelenlegi szövege ([83]) például azt irányozza elő, hogy csak a kártyaalapú fizetési műveletekre vonatkozzon az a mechanizmus, amelynek révén a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója a fizető féltől észszerűen elvárható fizetési műveleteinek összegével arányos pénzösszeget zárolhat a fizető fél fizetési számláján (amennyiben a fizető fél hozzájárulását adta ezen összeg zárolásához). Az EKB szükségesnek tartja e követelmény megfogalmazásának javítását és további követelmények bevezetését annak érdekében, hogy azok magukban foglalják azokat az eseteket is, amikor a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz nem kártya, hanem egy másik készpénz-helyettesítő fizetési eszköz. Az EKB ezért üdvözölné a javasolt rendelet módosítását annak biztosítása érdekében, hogy követelményei a fizetési módok fejlődésével összhangban a kártyáktól eltérő készpénz-helyettesítő fizetési eszközökre is vonatkozzanak.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2024. április 30-án.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE

([81]) Az Európai Parlament és a Tanács 260/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az euroátutalások és -beszedések technikai és üzleti követelményeinek megállapításáról és a 924/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 94., 2012.3.30., 22. o.).

([82]) Lásd a javasolt rendelet 16. cikkét. A javasolt jogi aktusok hatályán kívül az uniós jogalkotó fontolóra veheti, hogy milyen módon biztosítható, hogy a kereskedők a pénzforgalmi szolgáltatóik rendelkezésére bocsássák kereskedelmi nevüket és kereskedelmi tevékenységi helyüket, és felelősek legyenek azok naprakészen tartásáért.

([83]) Lásd a javasolt rendelet 61. cikkét.